

**Justis- og
beredskapsdepartementet
Postboks 8005 Dep,
0030 Oslo**

Oslo, 16.12.2016

Svar på høring om forslag til forskrift om narkotikaprogram med domstolskontroll

Det vises til Justis- og beredskapsdepartementets høringsnotat av 31.10.16 og deres høringsbrev med referanse 16/4076.

Jussbuss er et studentdrevet rettshjelpstiltak som er tilknyttet Universitetet i Oslo. Jussbuss gir gratis rettshjelp innenfor de rettsområdene der behovet er størst. Vi har over 50 saksmottak i fengsler hvert år, og møter innsatte med sammensatte problemer og utfordringer

Mange av de innsatte vi møter sliter eller har slitt med rusmisbruk. Rapporten «Rusmiddelbruk og helsesituasjon blant innsatte i norske fengsel» fra Senter for rus og avhengighetsforskning (SERAF) viser at hele 65 prosent av innsatte har erfaring med å bruke narkotika eller medikamenter for å oppnå rus. 50 prosent av de innsatte har vært ruspåvirket da de begikk lovbruddet de soner for. 50 prosent av innsatte hadde daglig bruk av narkotika/medikamenter i halvåret før soning, og blant disse var 80 prosent tidligere domfelt.

Jussbuss mener det vil være bra for den enkelte, og for samfunnet, om personer som sliter med alvorlig rusmisbruk, og som soner for kriminalitet relatert til rusmisbruk, får oppfølging og hjelp til å takle rusmisbruket. Det er vanskelig å tilby veldig god oppfølging i fengselet.

All den tid bruk og besittelse av narkotiske stoffer er straffbart, er vi svært positive til bruk av alternative straffereaksjoner. Fengselsstraff fratru individet dets hverdagslige forpliktelser, og reduserer deres mulighet til å opprettholde kontakten med sitt sosiale nettverk og samfunnet for øvrig. Dette kan være svært uheldig for en straffedømt rusmisbruker. I tillegg er ikke nødvendigvis russtusjonen i norske fengsler fremmede for en rusfri tilværelse.

Ved å kunne opprettholde kontakten med familie, venner, støtteapparat og samfunnet for øvrig, skaper man en tryggere plattform for et liv uten rusmisbruk. Narkotikaprogram med domstolskontroll åpner for at rusmisbrukere kan få oppfølging utenfor fengselsmurene. Jussbuss oppfatter at prøveprosjektet har vært svært vellykket, og er glade for at ordningen er permanent, og nå vil bli gjennomført flere steder.

Til § 7 om gjennomføringsplan og vilkår er det nevnt i de særskilte merknadene at «[u]rinprøvekontroll vil i praksis inngå i gjennomføringsplanen som normalt er det som fastsettes av domstolen som vilkår for ND». Slik kontroll passer ikke og er ikke gjennomførbar for alle. Enkelte har alvorlige traumer knyttet til seksualitet. Vi ber om at det tas inn i retningslinjer og forarbeider at kontroll skal foretas med alternative metoder i tilfeller hvor det anses nødvendig av hensyn til den straffedømte.

Vi vil også bemerke at det er positivt at narkotikaprogram med domstolskontroll er en frivillig ordning. Dette stiller krav til samtykke og notoritet, og vi ønsker å støtte opp om formuleringen som er foreslått i forskriften.

***

Med vennlig hilsen, for Jussbuss

Pernille Jovall

Thor Håkon Lindstad

Marie Linga Slåke

Ingrid Keenan

Karen Hjelmervik Nerbø